

Nové Farské centrum namiesto starej fary

Farnosť Žilina-mesto má nové Farské centrum, ktoré viac než uspokojivo nahradí niekdajšiu starú faru.

Budova nového Farského centra stojí z druhej strany katedrály (farského kostola), vedľa Mestského divadla.

V novej budove bude kancelária farského úradu, ktorá sa tam presťahuje začiatkom budúceho roka z Ul. republiky, ďalej pastoračné priestory a klubovne, bývanie pre farára a kaplánov. Časť priestorov bude slúžiť na komerčný prenájom.

Budova má tri samostatné vchody, pred piatimi rokmi bola staticky spevnená a kompletne zrekonštruovaná a vyžaduje si len minimálne úpravy.

Zakúpením tejto budovy sa zavýšil dlhodobý zámer, ktorý vznikol už v medzivojnovom období, keď vtedajší žilinský farár, pán prelát Tomáš Ružička, začal rozmýšľať o zbúraní hlinenej starej fary a jej nahradení novou budovou.

Na jeho objednávku uznávaný architekt Michal M. Scheer vytvoril návrh prestavby celej lokality Farských schodov. Navrhol asanovať starú faru a prilehné domčeky.

Na fotografii je nové Farské centrum Farnosti Žilina-mesto, ktoré začne fungovať začiatkom budúceho roka. Nová fara nebude teda stáť na Farských schodoch, ako sa pôvodne uvažovalo, ale na vhodnejšom mieste, z druhej strany katedrály.

Okresný úrad v Žiline vydal už vtedy (1930) stavebné povolenie na zbúranie fary a vybudovanie „obytnej a obchodnej budovy“ na jej mieste.

V roku 1938 boli podľa Scheerovho projektu postavené na Farských schodoch obchody. Nad nimi sa potom malo pokračovať s novou farou, ale na to už neboli financie a stavba sa zastavila.

Pán kanonik Štefan Bitter (pôsobil v Žiline v rokoch 1959 - 1989), zakúpil v roku 1984 budovu na dnešnej Ul. republiky, aby v nej dočasne sídlil farský úrad, kým sa na mieste starej fary postaví nová.

Po zmene režimu v roku 1989 pán dekan Jozef Noga začal stavať kostol na Vlčincoch, a preto plán postaviť novú faru bol znova odložený.

Koncom roka 2007 sa naskytla nová príležitosť pokračovať v dlhodobom zámere na získanie nových farských priestorov. Podrobne sme vás o tom vtedy informovali v č. 11/2007.

Počas dvoch rokov, ktoré odvtedy uplynuli, sa však veľa vecí zmenilo a naše plány sa museli upraviť.

Vďaka Bohu je konečným výsledkom týchto zmien ešte lepšie riešenie pre farnosť, než aké sme si na začiatku predstavovali.

◀ *Budova nového Farského centra je oveľa priestrannejšia, než aká by mohla byť na Farských schodoch, a je na vhodnejšom mieste, pretože nie je „nalepená“ na obchodný dom. Vpravo je Mestské divadlo.*

Podľa pôvodných úvah bolo v pláne postaviť nové priestory pre farské a diecézne účely priamo na Farských schodoch a to z financií, ktoré by sa získali z odpredaja časti cirkevného pozemku pre stavbu susedného obchodného domu.

Malo by to však dve nevýhody: bolo tam málo priestoru pre daný objem stavby, ale hlavne, budúce cirkevné objekty by boli „nalepené“ na obchodný dom, čo by nebolo vhodné.

Preto sa ukázalo ako rozumnejšie odpredať pozemok pri Farských schodoch a za to zabezpečiť priestory pre farnosť i novú diecézu na iných miestach. Nebolo to ľahké rozhodovanie, ale ináč by sotva bolo niekedy možné získať prostriedky na nové Farské centrum a na stavbu Diecézneho centra.

Snažili sme sa byť od začiatku maximálne transparentní a o plánoch sme dopredu informovali verejnosť. To asi nebolo celkom rozumné. Nečakane do toho prišlo vyhlásenie sta-

Pohľad na Farské centrum spreď katedrály - farského kostola. V strede budovy je hlavný vchod, ktorým sa bude vstupovať do kancelárie farského úradu aj do pastoračných priestorov. Počas sv. omši tu bude možný prístup k toaletám. Vľavo je Burianova veža a Mestské divadlo. Pre väčšie akcie bude v budúcnosti slúžiť sála Diecézneho centra, ktoré sa stavia na Komenského ul.

rej fary za národnú kultúrnu pamiatku v čase, keď sa už nedalo cúvnuť. Vo verejnosti sa tak vytvoril negatívny dojem, že cirkev sa správa nekultúrne a mnohí dobrí ľudia mali z to-

ho ťaživý pocit. To ma veľmi mrzí a prosím ich o ospravedlnenie. Nakoniec sa ukázalo, že aj napriek našim ľudským chybám všetko je predsa len stále v Božích rukách.

Ladislav Stromček

Na mieste starej fary sa postaví táto jej replika, ktorá už ale nebude v cirkevnom vlastníctve - bude súčasťou obchodného centra. Vďaka tomu, za získané prostriedky, môžu byť nové farské i diecézne priestory riešené lepšie na iných miestach.

◀ *Vizualizácia Farských schodov, ktorú sme predstavovali v decembri 2007 ako prvý návrh s historizujúcou architektúrou, napokon nebola schválená. Farské schody budú mať podľa rozhodnutia príslušných úradov architektonické stvárnenie takmer zhodné s pôvodným funkcionalistickým návrhom architekta M. Scheera z roku 1930. Takto podobne mali totiž podľa neho vyzeráť na tomto mieste farské obchody a fara nad nimi. Farské schody majú byť svojím vzhľadom v súlade s architektúrou Mestského divadla, ktoré je na opačnej strane.*